

יחזקאל רחמים

שמים משמים, לא שמים ממילים

הבטן יודעת

כן, אומרים שֶההוֹן, השֶעוֹן וְחֶשְׁבוֹן
אֲחֵרוֹן – אֶבֶל הַבֶּטֶן יוֹדַעַת; וְאוֹמְרִים
שֶׁחֶשׁוֹב וְנֹכֵחַ וְעֹבְדָה שְׁכָתוֹב בְּעֵתוֹן –
אֶבֶל הַבֶּטֶן יוֹדַעַת; וְהָרֹאשׁ שֶׁמְצַלִּיף וּמוֹשֵׁף
בְּמוֹשְׁכוֹת אֶל שְׁבִילֵי הַגִּיּוֹן – אֶבֶל הַבֶּטֶן
יוֹדַעַת; וְחֶשֶׁשׁ מִתְגַּבֵּר, כְּבֹר שְׁלֵף עֲצָמָה,
שְׁנֵת־קֶפֶת בְּגַל שֶׁגֵּעוֹן – אֶבֶל הַבֶּטֶן יוֹדַעַת;
וּמְלַחֶמֶת חֶרְמָה אֵימָה כְּבֹר הוֹמָה בְּעֵמְקֵי
הַנְּשֻׁמָה – כִּי הַבֶּטֶן יוֹדַעַת.
הַבֶּטֶן
יוֹדַעַת.

שמי חידה

עוֹד עֶרְב־שֶׁקֶט בָּא בְּאִמְצַע הַחַיִּים,
אֲנִי שְׂרוּעַ עַל הַגֵּב מִתַּחַת שְׁמֵי חִידָה,
שְׁמַיִם מְשֻׁמִּים, לֹא שְׁמַיִם מְמַלִּים,
הַכּוֹכָבִים עוֹדִם אוֹתָם הַכּוֹכָבִים מִלְּדוֹתַי,
רַק הַיָּרֵחַ הַצָּטֵהֵב עִמָּךְ, כְּאֵלּוֹ לְכַבּוּדִי,
כְּמוֹ נִזְעַק לְשִׁלְף אָדָם מֵאֲלֻחוֹשֵׁי הַשְּׂכָחָה,
מִהֶתְמַסְרוֹת הַכּוֹהֲנִים אֶל קִטְנוּיוֹת חַיִּים.
אוּלַּי זֶה הָאֶבֶק. נְדָמָה שֵׁישׁ דִּי לְעִמֵּל
כְּדִי לְהַשְׁתַּאוֹת הָעָרֵב נִכַח הַפְּלֵא
הַגְּדוֹל וְהַחֹלְף הַזֶּה – חַיִּי.

אדם שיודע מקומו בעולם בא בדברים עם עולם, אך עולם לא שמע מעולם את שמו או שמעו של אדם. אדם מנופף בידי כמשגע – אך עולם לא מכיר את אדם ואת טעם דמו לא טעם. רק לרגע מתבונן, כמו עבר במקרה, כמו עולם לא מכאן. אדם מתאמץ להסביר, אך לשוא – עולם רק עוצר לשרף את נעליו. ואדם בולע את רקו ומתעטף בשתיקותיו.

אדם שיודע מקומו בעולם לא בא עוד בדברים עם עולם, ועולם כבר נדמה ששמע את שמו או שמעו של אדם. אדם מתישב על פסת אדמה ומשרטט את ענני רוחו לעצמו. אדם משוטט על פסת אדמה, רגליו חרשות שורטות בעפר וזרזוף זעתו הנושרת. ופה ושם גם טפה קטנה של דם. ועולם, ממסתריו, טועם את טפותיו של אדם ונקסם. ומביט באדם, שממשיך לעשות את מעשיו כאלו אין עולם.

עולם שיודע מקומו של אדם בא בדברים עם אדם, ואדם כבר נדמה ששכח את שמו ושמעו של עולם, ומביט כנדהם, כמו עבר במקרה, כמו אדם לא מכאן. ותוהו ונזפר, שהרי זה מכבר הוא אינו מבקש לו דבר. אדם מכחכת בדרכו אל עסוקיו ושב לשיט בין תמיהותיו. אך עולם כבר ננגע מידי של אדם, ומכיר את השם ואת טעם הדם, את ציורי רוחו, את מלחו, את מגע כפות רגליו. ועולם רק בולע את רקו ומנחש את שתיקותיו.

וברגע צלול באים בדברים מועטים עולם ואדם. באחור מתברר, לא הפסיקו לבוא בדברים מעולם. עולם משיב רוח בשדותיו: "אין עולם בלי אדם." ואדם מתיך בקמטיו כנקסם: "אין אדם בלי עולם." ואדם כבר מכיר מקומו באדם ומבין מקומו בעולם, ועולם כבר מבין מקומו באדם ומכיר מקומו בעולם. וכל הדברים כלם שבים במאחר אל ראשיתם, אל סדרו של עולם מראשית האדם.

בָּא עוֹד יוֹם וּבָהוּ תַהוֹם מִבְּעַבְעַת
 וּגּוֹלְשֵׁת עַל גְּדוּתֶיהָ. צִלְקוֹת עֵתִיקוֹת
 מְזַנְקוֹת כְּמוֹ דוֹלְפִינֹת נַחֲשֵׁת מֵעַל לִפְנֵי
 הָאֵפֶל, מִתִּיזוֹת בְּזַנְבָן צְלִיפוֹת שׁוֹט עַל פְּנֵיהָ.
 רֵד, רֵד עַל בְּרִכְיָהּ. עֲנוּהָ תִטַּפֵּס מִן הַבֵּץ,
 תִּאֶסֶף אֶל תְּמִיָהּ: הֵזוּ לְגוֹנֵת פֶּלֶא יִרְקָה
 אוֹ לַע וּלְקָן הַמְּשַׁחַר לְבַלֵּעַ אֶת כְּלָהּ?
 עוֹד נִפְיֵלָה אֶל תַּוֹךְ הָאֵין, אֵךְ אֶתָּה כְּבָר
 מִכִּיר בְּעַבְדוֹת וּמְזֵהָ אֶת הַכַּפְתּוֹר וְאֶת
 הַמִּפְתָּחוֹת. כְּרִיּוֹת יְדִיעָה שְׁאֶסְפֶּת בְּדֶרֶךְ
 יִשְׁמְרוּ עַל עֲצֻמוֹתֶיהָ גַם בַּפֶּעַם הַזֹּאת.
 אָבֵל מָה יִהְיֶה? מָה יִהְיֶה?